268. številka. V Ljubljani, v petek 23. novembra 1923. Leto LVI.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petit vrst á 1 D, od 10—15 petit vrst á 1 D 50 p, večji inserati petit vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petit vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda" in „Narodna tiskarna" Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke: v Jugoslaviji vse dni po Din 1·— v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1·25

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod" velja:	V Jugoslaviji		V inozemstvo
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 144·—	Din 144·—	Din 264·—
6 „	„ 72·—	„ 72·—	„ 132·—
3 „	„ 36·—	„ 36·—	„ 66·—
1 „	„ 12·—	„ 12·—	„ 22·—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno po nakaznici.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Ekvivalent za naše milijarde . . .

»Tistih par tisočakov, kar jih namreč prejme slovensko državno uradništvo, vendar ne moremo smatrati kot ekvivalent za naše milijarde. Ta divja igra z našim denarjem se ponavlja leto za letom, odkar so nas bratje osvobodili in rešili našega denarja.«

»Slovenec« štev. 263.

Po »Slovenčevem« zatrdilu požre, kakor se blagoglasno izraža, vse milijarde, ki jih plačujemo na davkih, Beograd in od teh milijard dobiva Slovenija samo »par tisočakov« — to so plače slovenskih državnih nameščencev. »Slovenec« seveda previdno molči, da so pod Avstrijo romali vsi naši davki na Dunaj in da so se ti davki večinoma vporabljali za germanizatorične svrhe v naših pokrajinah. To je bilo našim klerikalcem prav in »Slovenec« se takrat pod Avstrijo in pod Habsburgovci ni nikdar pritoževal proti temu.

Sedaj je to pač drugače. Imamo svojo narodno državo, v kateri smo združeni Slovenci, Hrvati in Srbi. Slovenci smo svobodni in postali smo državen narod, o čemer preje niti sanjali nismo. A prav to je, kar ni po volji našim klerikalcem. Njim bi bilo ljubše, da bi Slovenec še dalje roboval, da bi bil še danes suženj Nemcev in hlapec Habsburžanov. Seve, Hobsburžanj so bili katoliška dinastija in v Avstriji je odločeval klerikalni vpliv.

Zato se naši klerikalci niso nikdar pritoževali, da so se vsi naši novci stekali na Dunaj in se je tamkaj kupičilo bogastvo, plod naših žuljev in našega znoja. Naš denar je prihajal sicer v prid nemškemu Dunaju, toda ta Dunaj je bil katoliški, saj so v njem gospodarili krščanski socialci, in je bil povrhu še prestolica — apostolskega habsburškega veličanstva. Temu Dunaju so naši katoličani privoščili vse in prav jim je bil celo to, da je dunajska gospoda naš denar, v kolikor ga ni porabila drugodi, dosledno trošila samo v svrho, da oropa Slovence njihovega jezika, jih ponemči in jih porabi kot gradbeni material za nemški most na Jadran. Niti besedice graje ali nevolje ni bilo takrat slišati iz ust klerikalnih voditeljev, dasi so se takrat naši davki izdajali pri nas za nemško šolstvo, dasi so se iz njih plačevali nemški uradniki, ki so vihteli nad nami bič nemške lažikulture in civilizacije, in se podpirale ustanove in institucije, katerih naloga je edino bila, da nas gospodarsko zasužnijo in politično vprežejo v nemški jarem. Sedaj tako junaški in glasni »Slovenec« v tistih sramotnih časih kajpak ni črhnil zle besede. Kako tudi, saj je zobal takrat iz avstrijskih jasli in bil plačan za to, da je vihtel kadilnico pred avstrijsko vlado in pel hosano tujemu gospodstvu. Danes teh jasli iz avstrijskega dispozicijskega fonda ni več, a po njih se tako skomina »Slovencu«. Ali se je potem čuditi, ako si želi nazaj te zanj blažene čase in proklinja osvobojenje kot vir vsega zla in vzrok vse nesreče?!

Toda preveč je znana »Slovenčeva« neslavna in sramotna preteklost, da bi njegov glas danes kaj zalegel v razsodni naši javnosti in naj še tako kriči, da Beograd požre vse naše milijarde in nam daje kot ekvivalent za nje samo »par tisočakov« za plače naših državnih nameščencev.

Poglavje o tistih »par tisočakih« je nad vse zanimivo in poučno. Oglejmo si ga nekoliko pobližje!

Kdo vzdržuje *naše vseučilišče*, ki stane letno težke milijone? *Država*, jo klerikalno glasilo zlonamerno istoveti z Beogradom!

Kdo vzdržuje naše gimnazije, naše realke, naša učiteljišča, tehniške in kmetijske šole, pa meščanske in osnovne? Zopet država! Kdo skrbi za javno varnost, kdo za prometna sredstva, kdo gradi pri nas nove železnice, kdo vzdržuje vse naše javne bolnice itd.? Zopet in zopet tisti organizem, ki ga sicer imenujemo *država*, katerega pa klerikalci in »Slovenec« psujejo z — *Beogradom!*

Da je to že precejšnji ekvivalent — ali povejmo to v našem jeziku — protivrednost, mora priznati vsakdo, ki sodi objektivno in komur ni besna mržnja na vse, kar je v zvezi z narodno našo državo, zmešala možganov.

Ako pa tem vrednotam pridenemo še moralne in nacijonalne dobrine, ki izvirajo že iz golega fakta našega osvobojenja in ujedinjenja, odtehtajo te vrednote in dobrine visoko vse one — priznavamo odkrito — težke žrtve, ki jih naša generacija mora polagati na oltar skupne domovine.

Naš rod je sedaj gospodar na svojih tleh, naš jezik gospoduje sedaj v uradih in šolah in nadejamo se, da zagospoduje v kratkem i v naših cerkvah, našim ljudem pripadajo v javnosti odlične in odločilne pozicije, to so takšne idealne, moralne in nacionalne vrednote, da je propalica tisti, ki jih proti bolji šemu svojemu notranjemu prepričanju omalovažuje, in moralen ničvrednež oni, ki jih zametuje ter pljuje na ono osvobojenje, ki je nam doneslo te dobrine.

VREMENSKA NAPOVED.

— **Dunaj**, 21. nov. Uradna vremenska napoved za 22. nov. Vreme neizpremenjeno. Obilne padavine. Zjutraj in čez dan mrzlo. V mnogih krajih je že zapadel prvi sneg.

Telefonska in brzojavna poročila

Složni nastop zaveznikov proti Nemčiji.

Vprašanje povratka nemškega prestolonaslednika. — Delovanje vojaške kontrole v Nemčiji. — Mala antanta.

— *Pariz*, 21. novembra. (Izv.) Danes ob 17.45 se je sestala poslaniška konferenca. Ker je angleški poslanik Crewe dobil od svoje vlade navodila politike proste roke, je mogla konferenca z uspehom zaključiti svoje delo. *Dosežen je bil glede vsebine not Nemčiji popolen sporazum.* Seja je bila zaključena ob 19. Sestavljeni ste bili dve noti: I. *v vprašanju povratka Hohenzollerncev v Nemčijo* in II. *vprašanje delovanja medzavezniške vojne kontrole v Nemčiji.* Obe noti ste bili ob 20.30 sinoči izročeni nemškemu poslaniku v Parizu. V diplomatičnih krogih vlada splošno zadovoljstvo radi sklepov poslaniške konference.

Prva nota izjavlja, da je poslaniška konferenca vzela na znanje akt nemške vlade glede izpostavitve potnega lista bivšemu nemškemu cesarju Viljemu za povratek v Nemčijo. *Zavezniške sile smatrajo za potrebno opozoriti nemško vlado, da je ista svoječasno objavila zaveznikom abdikacijo na prestol od strani prestolonaslednika Viljema ter obenem prevzela glavno odgovornost za vse eventualne posledice, ki bi nastale radi povdatka Hohenzollernca in njegovega bivanja v Nemčiji.*

V drugi noti zavezniki nemško vlado opozarjajo na določila mirovne pogodbe o delovanju medzavezniške vojne kontrole. Zahtevajo, da more kontrolna komisija, v kateri sta zastopani tudi Belgija in Francija, neovirano vršiti svoje dolžnosti. Nota dalje zahteva od Nemčije garancije, da se omogoči delo te komisije. Za slučaj obstrukcije od strani nemške vlade ali nemških državljanov si zavezniki pridržujejo pravico ukreniti za to primerne in potrebne korake.

— *Beograd*, 22. novembra. (Izv.) Na zadnji seji je ministrski svet razpravljal tudi o povratku Hohenzollerncev v Nemčijo in o stališču držav Male antante k akciji zavez. sil v zadevi vojne kontrole. Po poročilih iz Londona je angleška vlada izrazila željo, da ji Mala antanta precizira stališče v nemškem vprašanju. Zastopniki držav Male antante so pri angleški vladi storili korake in izjavili, *da vidijo države Male antante v povratku Hohenzollerncev v Nemčijo veliko nevarnost za nadaljni obstoj miru v srednji Evropi.* Mala antanta sicer ne predlaga nikakih sankcij, vendar želi skupnega nastopa zavezniških velesil. Mala antanta se soglaša s stališčem angleške vlade.

Državni proračun.

Razprava finančnega odbora. — Odobreni amendementi.

— **Beograd**, 22. nov. (Izv.) Za danes ob 10. dopoldne je sklicana plenarna seja fin. odbora z dnevnim redom: a) odobrenje kreditov prometnemu ministrstvu iz 7% investicijskega posojila, b) odobrenje kreditov glavni upravi monopolov in c) *nadaljevanje načelne debate o proračunu.* Za danes dopoldne je tudi določena seja druge sekcije fin. odbora, da sestavi splošno poročilo na odborov plenum. Včerajšnja seja te sekcije je končala razpravo o budgetu ministrstva prosvete. Daljša razprava se je razvila o osebnih izdatkih in o redukciji uradništva tega resora. Sekcija je sklenila, da se poleg onega v proračunu določenega števila univerzitetnih profesorjev določi še tole število rednih in izrednih profesorjev: Beograd 10 rednih, 13 izrednih, 28 ukaznih docentov in 30 asistentov. Zagreb 6 rednih, 5 izrednih, 13 docentov in 50 asistentov, Ljubljana 7 rednih, 8 izrednih 10 docentov in 10 asistentov. Izdatki za ostale profesorje in učitelje ostanejo v proračunu. Vsem uradnikom in nastavljencem na univerzah je sekcija priznala postavke njih plač in ostalih odklad. Število reduciranih uradnikov tega resora znaša maximen procent. Sekcija je dalje sklenila, da se ima plačati neki praški tvrdki 130.000 D, ki jih je plačala češkoslovaška vlada. Plača se tudi dolg državni tiskarni. Povišajo se krediti za siromašne občine v svrho vzdrževanja osnovnih šol v Dalmaciji. Ministru prosvete je dovoljen fond z zneskom 100.000 D za vzdrževanje kulturnih zvez z inozemstvom. Ta fond ima biti pod kontrolo rektorjev vseh univerz v kraljevini.

— **Beograd**, 22. nov. (Izv.) Fin. minister je predložil fin. odboru pismo, s katerim privoljuje v povišanje nekaterih postavk v budgetu za leto 1923/24 oz. odobrava nekatera dopolnila.

1.) Na zahtevo ministra za javne zgradbe se spreime nova postavka *3 milijonov dinarjev za dovršitev zgradbe novega gledališča v Skoplju.* 2.) V proračunu ministrstva za zunanje stvari se sprejme vsota 9 milijonov D s tem, da se polovica te vsote računa v francoskih frankih po členu 22. zakona o državnem računovodstvu. Nadzorstvo o porabi tega kredita bo vršil odbor treh poslancev, katere bosta določila ministrski predsednik in predsednik narodne skupščine. 3.) Da se predloženi proračun *narodne skupščine poveča za 4.255.000 D zaradi povečanja poslanskih dnevnic in materialnih izdatkov, vsled česar bo proračun narodne skupščine znašal 33.400.000 Din.* 4.) Na zahtevo ministra prosvete se sprejme v proračun vsota 500 tisoč D za zgradbo gimnazije v Surdulici ter *1 milijon D za opravo in knjige v biblioteki beograjskega vseučilišča.*

MONARHISTIČNI FEDERALIZEM JUGOSLAVIJE.

— **Zagreb**, 22. nov. (Izvir.) V zadnjem času je opažati med Radičevci in hrvatskimi pravaši napeto in ostro nasprotje. Pravaši zagovarjajo monarhistični federalizem naše države. Pravaški listi v daljših člankih razpravljajo o načinu monarhistično federalistične ureditve države. Hrvatski, kakor Madžarski v bivši Avstro-Ogrski, naj bi se priznalo iziemno državno stališče, ustvaril naj bi se dualizem. Hrvatska bi imela popolnoma samostojno državno upravo, svoj parlament z vsemi prerogativami. Vse ostale pokrajine naj bi bile združene s Srbijo v skupnem parlamentu v Beogradu. Skupne zunanje zadeve in vojsko bi imele reševati in obravnavati takozvane regnikolarne deputacije.

Za povečanje hranilnih vlog.

Ukinjenje davka na obresti hranilnih vlog.

— **Beograd**, 22. nov. (Izvir.) V trgovinskem ministrstvu je včeraj ob 12 sprejel minister trgovine in industrije dr. Kojić zastopnike domačega tiska, ki jim je dal kratek ekspozé o smernicah, kako **namerava trgovinsko ministrstvo dvigniti med narodom smisel za varčevanje in obenem dvigniti v naših hranilnicah število vlog** ter tako dobiti razpoložljiv kapital. Novinarjem je podal trgovinski minister **ekspozé o krizi našega kapitala** in je med drugim izjavil:

Glavni razlog za abstinenco **našega** občinstva, da ne vlaga svojih prihrankov v naših denarnih zavodih, je bil gotovo poleg ostalih tudi razlog — **sorazmerno visoke davčne mere**, ki obremenjuje dohodke iz teh vlog (rentni davek). Po tabeli za preračunanje davka **in** doklad iz leta 1919. na obresti hranilnih vlog je razvidno, da državni odbitek iz naslova davka na obresti v letnem znesku 2500 Din znaša **v** Srbiji 16.60%, in da se ta davčna mera progresivno povečava in da pri znesku 6000 dinarjev letnih obresti znaša že 27.67 odstotkov. **V želji, da čimbolj dvignem med narodom varčevanje in da s tem kolikor toliko tudi ublažim kreditno krizo, ki v resnici obstoja, sem zaprosil svojega tovariša ministra financ dr. Stojadinoviča, da ukrene vse potrebno, za olajšanje tega davčnega bremena na obresti**, ki pritiska na vlagatelje in na denarne zavode. Finančni minister se je odzval moji prošnji, pa je finančni odbor na predlog finančnega ministra odobril naše razloge in **vsatvil v načrt finančnega zakona za proračunsko leto 1923/24 tudi določilo, s katerim se oproščajo od vsakega davka obresti iz hranilnih vlog in to obresti, ki ne znašajo več kakor 5000 dinarjev na leto.**

Minister trgovine pričakuje s trdnim upanjem, da bodo denarni zavodi, upoštevali želje in smernice, ki so vodile kraljevsko vlado in narodno skupščino pri tej odločitvi, **v kratkem povečali obrestno mero za hranilne vloge na račun ukinjenja obrestnega davka.** Finančni minister dalje pričakuje, da bo občinstvo, ki doma hrani velike svote gotovine, začelo vlagati svoje prihranke v denarnih zavodih in da se bo s tem kolikor toliko pripomoglo k razpoložljivosti gotovega kapitala.

Na pripombo novinarjev glede vznemirjenosti in razburjenosti vlagateljev povodom bankerota raznih bank, je trgovinski minister kratko izjavil:

»Kar se tiče vnemirjenja vlagateljev radi zadnjih bankerotov naketarih bank, smatram za svojo dolžnost, da izjavljam, da je ministrstvo, kateremu načeljujem, pojačalo svojo kontrolo po svojih posebnih organih in jo bo še pojačalo sporazumno z Narodno banko. Ta kontrola se bo dnevno vršila, apelira pa tudi na privatno inicijativo, to je na inicijativo vlagateljev, ki naj pazijivo spremljajo delovanje posamnih bank, katerim so zaupali svoj denar.

Zbirajte znamke za „Jugoslovensko Matico"!

A. Conan Doyle:

Izgubljeni vlak.

Iz angleščine prevel dr. B.

Herbert de Larnac, ki je danes zaprt v Marseju, ker je obsojen na smrt, je priznal stvari, katere so nekoliko razjasnile zločin, ki nima para in ki je bil eden najbolj skrivnostnih celega stoletja. Čeravno se drže oficijelni krogi v tej zadevi izredno rezervirano, dovoljujejo vendar gotovi podatki, da se dajo smatrati izjave zločinca za dokazane in da se je slednjič prišlo do rešitve najbolj čudnega problema. Čeravno gre za stvar, ki je stara dvajset let, in akoprav je politična kriza takrat tako priklenila zanimanje občinstva, da je vzela dogodku njegovo važnost, je vendar vredno, si v spomin poklicati vse potankosti, kakor se nam kažejo danes.

Dne 3. junija 1890. je gospod, ki se je imenoval samega sebe Louisja Caratala, zahteval govoriti z Jamesom Blandom, načelnikom postaje London and West Coast Central Station v Liverpoolu. Bil je možak srednjih let, majhen, rjav in tako skljućen, da je človek nehote pri pogledu nanj mislil na skrivljenost hrbtenice. Njegov spremljevalec je bil visokega stasa, toda njegov ponižni nastop in velika pozornost napram prvemu sta kazala njegov odvisni položaj. Ta spremljevalec — ali ta prijatelj — katerega ime se ni nikoli zvedelo, je bil gotovo tujec, menda Španec ali južni Američan, če se je sodilo po njegovem zagorelem obrazu. Na kolodvoru so zapazili, da je nosil pod levo pazduho malo listnico iz črnega usnja; uradnik osrednje pisarne, ki je imel dobre oči, je celo omenil, da mu je bila ta listnica z jermenom pritrjena okoli zapestja. Na to ni nihče polagal važnosti in šele dogodki so to mnenje spremenili. Gospoda Caratala so vedli v pisarno g. Blanda. Njegov spremljevalec je ostal zunaj.

Zadeva g. Caratala je bila zelo naglo urejena. Prišel je bil še tisti popoldan iz Srednje Amerike. Silno važne zadeve so ga klicale brez odloga v Pariz. Zamudil je brzovlak v London in prosil za posebni vlak. Cena mu je bila stranska stvar, samo da ga dobi takoj.

G. Bland je vse uredil v petih minutah. Vlak bo odšel v tričetrt ure ali v eni uri. Mogočen stroj, imenovan Rochdale, so priklopili dvema vozovoma, katerima je sledil službeni voz za sprevodnika. Prvi voz naj bi služil samo za to, da izenači sunke vlaka. Drugi je vseboval, kot po navadi, štiri oddelke: salon in oddelek za kadilce prvega razreda in salon in oddelek za kadilce drugega razreda. Obema potnikoma so dali prvi oddelek, ki je bil najbližji stroju; štirje drugi so ostali prazni. Za strojevodjo je bil določen John Slender, ki je bil že več let nastavljen pri družbi, med tem ko je imel kurjač William Smith šele par let službe.

Med tem časom se je pa dogodil čuden slučaj. Komaj je bil g. Bland odslovil g. Caratala, je stopil do njega drug potnik z isto prošnjo. Imenoval se je g. Horace Moore, bil je možak najboljše družbe in imel vojaški nastop. Nenadna in nevarna bolezen njegove soproge ga je silila, da odpotuje v London, ne da bi odlašal minute. Strah in žalost sta se mu čitala na licu, tako da je hotel g. Bland storiti vse, da mu ugodi. Sestaviti še en poseben vlak, na to še misliti ni bilo, kajti prvi je že itak obremenil promet. Drugega ni preostalo, kot da si delita g. Moore in g. Caratal posebni vlak slednjega, kakor tudi stroške zanj. Toda g. Caratal ni hotel o tem ničesar slišati. On je bil plačal vlak in ga tudi hotel imeti sam zase. Na nikak način se ni dal pregovoriti. G. Horace Moore je odšel silno vznemirjen, ko so mu rekli, da mu ne preostane nič drugega, kot odpeljati se s potniškim vlakom ob šesti uri.

Točno ob 4. uri 31. minuti je vlak, ki je vozil g. Caratala in njegovega spremljevalca, zapustil liverpoolsko postajo. Proga je bila prosta, peljal naj bi se brez postanka do Manchestra, kjer so ga pričakovali pred šesto uro.

Ob četrt na sedem je zavladalo v liverpoolski železniški pisarni velikansko začudenje, skoraj pobitost, ko je dospel iz Manchestra telegram, da vlak še ni prišel. Nato so vprašali postajo Saint-Helens, ki leži na tretjini pota med obema mestoma, in dobili sledeči odgovor:

»Posebni vlak se peljal skozi ob 4. uri 52. minuti kot določeno. — Dowser, Saint-Helens.«

Ob 6. uri 40. minuti je prišla ta brzojavka, a ob 6. uri 50. minuti je prišla iz Manchestra druga:

»O napovedanem posebnem vlaku ni sluha.«

In deset minut pozneje tretja, še bolj obupna:

»Menimo, da tiči pomota v urniku posebnega vlaka. Lokalni vlak iz Saint-Helens je dospel semkaj, ne da bi ga bil videl. Prosimo brzojavnih navodil. — Manchester.«

Zadeva se je čisto neverjetno zasukala. V gotovem oziru pa so bili liverpoolski uradi pomirjeni vsled tega telegrama: kajti če bi se pripetila posebnemu vlaku nesreča, bi gotovo ne bil lokalni vlak šel po isti progi, ne da bi bil kaj opazil. Toda kje bi tičal posebni vlak? Ali so ga morda iz kateregakoli vzroka postavili na kak stranski tir in pustili lokalni vlak naprej? Telegrafirali so na vse postaje med Saint-Helensom in Manchestrom. Načelnik postaje in progovni ravnatelji sta pričakovala odgovore pri aparatu. Prihajali so zaporedoma v vrsti od vsake postaje od Saint-Helensa naprej, kakor so jih zahtevali:

»Posebni vlak vozil mimo ob petih. — Collins Green.«

»Posebni vlak vozil mimo ob poti uri šesti minuti. — Charlestown.«

(Daljo prih.)

Parlamentarna situacija.

Sestanek narodne skupščine.

— **Beograd, 22. nov.** (Izvir.) Predsedništvo parlamenta smatra za umestno, da se parlamentarna seja narodne skupščine ne skliče za 24. tm., temveč za 26. tm. v ponedeljek. Plenarna seja bo zelo kratka. V parlamentarnih krogih vlada napeto zanimanje za odgovor zunanjega ministra na interpelacijo nemškega poslanca dr. Krafta v zadevi razmejitve z Romunsko. Kakor smo že včeraj javili, je posl. Neuner skupno z ostalimi člani glavnega odbora nemške stranke zbral in izročil predsedniku nemškega kluba dr. Kraftu statistične podatke, ki jih sedaj objavljajo nekateri beograjski listi. Poročilo dr. Krafta konstatira kratko, da z izgubo Žombolje in plodovitega otoka Moldave naša država izgubi večje število srbskih državljanov, kakor jih pridobi s priklopitvijo Modoša in Pardanja. Na podlagi razmejitvenega sporazuma, pride pod našo suvereniteto večje število pripadnikov nacijonalnih manjšin.

Povratek naših parlamentarcev iz Poljske.

— **Beograd, 22. nov.** (Izvir.) Snoči ob 18. je prispela iz Varšave v Beograd parlamentarna delegacija, ki je posetila poljski parlament. Z delegacijo so se vrnili tudi zastopniki tiska in zastopniki univerze. Od parlamentarne delegacije je prispelo v Beograd 12 poslancev, ostali so se zadržali na potu. Tako je dr. Korošec ostal na Dunaju, člani Jugoslovenskega parlamentarnega kluba so odšli na svoje domove oziroma v Ljubljano, nekateri demokratski poslanci so ostali v Zagrebu, muslimani z dr. Spahom so odpotovali v Sarajevo in zopet drugi na svoje domove. **Parlamentarna delegacija je prinesla s Poljske zelo dobre vtise.** Niso bile njim na čast prirejene pompozne svečanosti, **toda poslanci so imeli priliko globje spoznati politične in parlamentarne razmere na Poljskem.** Vsi v Beograd došli parlamentarci izjavljajo, **da ima Poljska važno mesto za zbližanje slovanskih narodov z Rusijo. Položaj Poljske je sedaj zelo težak, toda Poljska brez Rusije ne more obstojati. Poljska pa bo imela tudi hvaležno vlogo za približanje naše kraljevine k Rusiji. Splošno naglašajo parlamentarci, da se bije na Poljskem hud boj med poljskim plemstvom in delavskim narodom. O zbližanju Poljske, Rusije in Jugoslavije, nameravajo naši parlamentarci začeti v parlamentu večjo akcijo.**

Na kolodvoru so parlamentarce pozdravili zastopniki skupščinskega predsedstva, nekateri poslanci in novinarji.

NOV POLITIČEN KURZ NA BOLGARSKEM.

— **Sofija, 21. nov.** (Izvir.) Ministrstvo notranjih zadev do danes še ni objavilo oficijelnih rezultatov nedeljskih volitev v narodno sobranje. Ministrski predsednik Cankov je popolnoma zadovoljen z rezultati in napovedujejo nov politični program svoje vlade. V dobro informiranih političnih krogih trde, **da namerava Cankov v načelnih smernicah spremeniti politiko Bolgarske napram sosedni kraljevini Jugoslaviji. Začeti hoče politiko lojalnosti in dobrega sosedstva.** Vlada bo pripravljena priznati v marcu letošnjega leta sklenjeni niški sporazum in ga tudi lojalno izvajati.

Po nekaterih poročilih je vlada dobila 200 mandatov, 49 pa opozicijonalne stranke.

— **Beograd, 22. nov.** (Izvir.) V posamnih volilnih okrožjih so opozicijonalne stranke dobile te-le mandate: Varna 5, Šumen 8, Trnovo 12, Plodiv 3, Vračar 1, Vidin 2, Kjustendil 2, Stara Zagora 2, Plevna 1, Burgas 3, Sofija okolica 6, in sofija mesto 4.

FRANCOSKO POSOJILO NAŠI DRŽAVI.

— **Beograd, 22. nov.** (Izv.) Tiskovni oddelek zun. ministrstva je prejel iz Pariza Havasovo brzojavko, ki javlja, da je 20. t. m. bil senatu predložen v odobrenje zakon s pooblastilom, *da se dovoli kraljevini SHS posojilo v znesku 300 milijonov frankov.*

MORILEC DASKALOVA - JUGOSLOVENSKI DRŽAVLJAN.

— *Praga, 21. novembra.* (Izv.) Povodom današnje proračunske debate je v parlamentu posl. Dubickij zelo obširno govoril o procesu proti morilcu bivšega bolgarskega ministra Daskalova, Atanasiju Nikolovu. Senzacijonalna odkritja, da je Nikolov jugoslovenski državljan in da je njegovo pravo ime Čičonkov, rodom iz Štipa, so izzvala v parlamentu najglobokejši vtis. *Poslanec Dubickij je pozval zunanjega ministra dr. Beneša, da v Društvu narodov odločno nastopi proti Bolgarski.*

— *Beograd, 21. novembra.* (Izv.) Češkoslovaški poslanik je včeraj izročil zunanjemu ministrstvu fotografijo Atanasa Nikolova, recte Čičonkova iz Štipa. Politične oblasti v Štipu so bile brzojavno pozvane, da mora oče Čičonkova takoj odpotovati v Beograd, da se dožene identiteta njegovega sina s fotografijo.

ŠPANSKI KRALJ V RIMU.

— **Rim, 21. nov.** (Izvir.) Španski kralj je v spremstvu italijanskega kralja posetil grob neznanega vojaka. Sledil je obisk raznih spomenikov in v Centoulle so bile vojaške vaje. Pod vodstvom prof. Perez Buena je prišlo v Rim 17 španskih dijakov katere je včeraj sprejel predsednik Mussolini, naglašajoč, da se morata Italija in Španija vedno bolj združevati na gospodarskem in intelektualnem polju. — Listi priobčujejo natančnejši govor španskega kralja pred papežem. Izrekel je željo, da bi bilo v papeževi straži tudi nekaj španskih plemenitnikov in zavzel se je za to, da bi imela latinska Amerika večje zastopstvo v svetovnem kolegiju. Čuje se, da je španska kraljevska dvojica zaprosila še za eno avdijenco popolnoma privatnega značaja. Najbrže sledi ta avdijenca jutri v četrtek.

USTANOVITEV OBRTNE BANKE.

— **Beograd, 22. nov.** (Izv.) Posebni odbor v ministrstvu trgovine in industrije je izdelal pravila za *Obrtno banko*, ki naj bi imela nalogo dajati našim obrtnikom cenen kredit in bi tako podpirala razvoj obrtništva. Obrtna banka se ustanovi na inicijativo beograjskih in slovenskih obrtnikov v smislu sklepov raznih obrtniških korporacij. *Začetna glavnica ima znašati 40 milijonov dinarjev.* Država bi bila pri tej banki udeležena s 40 %, ostanek deliške glavnice pa bi prevzele razne obrtne zadruge. Obresti raznim posojilnim kreditom bi ne smele znašati več, kakor dvakratno obrestno mero Narodne banke. Poslovanje Obrtne banke ima nadzorovati za to imenovani državni komisar. Izda se emisija

VELESEJEM V BEOGRADU.

— **Beograd, 22. nov.** (Izv.) Tekom poletja se je v Beogradu konstituiral poseben odbor z nalogo, da priredi tudi v Beogradu po vzoru ljubljanskega velesejma industrijski in gospodarski velesejem. *Odbor je sedaj sklenil, da se ima velesejem otvoriti v mesecu marcu prih. leta.*

DISCIPLINARNI PRAVILNIK ZA URADNIŠTVO.

— **Beograd, 22. nov.** (Izv.) V ministrstvu pravde je včeraj pričela razpravljati posebna komisija o načrtu novega pravilnika glede disciplinarnega postopanja v smislu določil uradniškega zakona. Komisija je razpravljala vse dopoldne o načelih tega pravilnika.

PRORAČUN ČEŠKO-SLOVAŠKE REPUBLIKE.

— **Praga, 21. nov.** (Izv.) Narodna skupščina je pričela generalno debato o proračunu. Posl. Srbinko kot poročevalec proračunskega odbora je konstatiral, da deficit znaša 630 milijonov čK. Pozval je vlado, da ukrene vse preventivne odredbe, da ne postane proračunski deficit kroničen. Zavrnil je očitke narodnih manjšin, posebno nemških poslancev, *da češkoslovaška vlada ne skrbi z enemške šole. Ugotovil je, da je v proračunu za nemške šole določenih 10 % izdatkov več kakor pa za češke.*

Politične vesti.

= *»Kmetijski list«* se je v zadnji številki zaletel v naše glasilo. In sicer na prav brezobziren način, ki ga nismo pričakovali in ki ga nikakor ne zaslužimo. Za povod in opravičilo za ta kmetijski izpad se ondi navaja lažnjivi napad, ki da smo ga baje nedavno zagrešili. Recimo, da je bila dotična notica v resnici za kmetijske živce prekrepko napisana. Razmotrivala pa je le *neko posebno in znano zadevo*, ki bi se po našem mnenju s prepotrebno dobrohotnostjo na obeh in na vseh straneh mogoče vendarle dala spraviti iz pota in sploh iz sveta. Kedo namreč more trditi, da je izključen vsak kompromis v tej specijelni zadevi? No in sedaj se je ta do sedaj prevdarni list v tej še viseči zadevi in mogoče zadregi kar na enkrat zeletel z vso svojo kmetijsko naprednostjo v naš list, pri katerem se razmere mogoče vendarle niso tako grozno spremenile, kakor to piše in očividno to želi kmetijski separatist. Takega naprednega dogodka pa vkljub vsemu, kakor rečeno, nismo pričakovali. Do sedaj je naš, brezobzirno napadeni, list namreč vedno in pri vsaki priliki vpošteval vse težnje in vse točke kmetskega programa in delovanja. In sicer vkljub temu da smo ravno to delovanje smatrali *glede enotnosti na skupni napredni fronti* za preveč ekskluzivno, za preveč recimo — samostojno. Te svoje smeri naši kmetijci niso nikdar hoteli in je še dandanes nočejo zapustiti iz strokovnih razlogov. Vsak po svoje! Vendar pa po našem skromnem mnenju radi tega, gospodje poštenjaki in svobodomiselci, da rabimo vaše titulature, ni treba, ni lepo in tudi napredno, pisariti takoj — o milijonih bančnih mogotcev, o padanju na kolena, o špekulacijah in o kupovanju slovenske javnosti z denarjem itd. Naš list s takimi stvarmi do sedaj ni imel opraviti. Pa tudi za prihodnjost mu zastonj slikate in rišete te grde strahove po svojih predalih, katere smo do sedaj — z njihovimi strokovnimi in političnimi vred — smatrali za prijateljske in za politično odkritosrčne.

= *Železničarski shod.* Zveza jugoslovenskih železničarjev je sinoči v veliki dvorani Mestnega doma priredila protestno zborovanje proti novi železničarski pragmatiki, oziroma društveni shod, ki je bil razmeroma dobro obiskan. Shod pa je bil izrazit odraz razpoloženja med železničarji, ki se nahajajo v skrajno bednem položaju. Na sličnih shodih pred leti je kipelo in vrvelo, sinoči so železničarji mirno in tupatam z medklici nezadovoljstva poslušali stvarna izvajanja govornikov o službeni pragmatiki. Shod je otvoril predsednik Zveze g. Finžgar. Tajnik glavnega odbora Saveza železničarskih nacijonalnih organizacij, Rado Janković iz Beograda, je v stvarnem pregledu podal zgodovino petletne borbe železničarjev za službeno pragmatiko ter kratko navajal slabe in dobre strani vladinega zakonskega načrta pragmatike. Disciplinarni postopek je popolnoma spremenjen in vodijo preiskavo posebna disciplinarna sodišča, kjer ima železničar le svojega branitelja. Železničar Sovre je v daljšem govoru očrtal položaj delavcev vseh kategorij, kvalificiranih in nekvalificiranih z ozirom na novo službeno pragmatiko, nakar je obenem omenjal krivico, ki se godi južnim železničarjem-inozemcem, t. j. Jugoslovenom iz Julijske Benečije in Čehoslovakom, ki še niso priznani za naše državljane. Shod je sprejel kratko resolucijo na vlado, da vpošteva zahteve železničarjev pri službeni pragmatiki.

= **Na potujh koncentraciji naprednih sil.** Kakor čujemo, se je sinoči vršila seja načelstva NNS, na kateri se je obširno razpravljalo o nameravani ustvaritvi naprednega bloka odnosno napredne fronte, ter so bili v tem pogledu storjeni soglasni sklepi. Glede ljubljanskega mandata bo NNS storila sklepe ob dogovorjenem terminu, ki nastopi, kakor znano, s 1. januarjem. Vseuč. profesor g. dr. Kušej je odložil občinski mandat ter mu je načelstvo NNS izreklo zahvalo za njegovo požrtvovalno delovanje.

Kler. posl. dr. Hohnjec proti svobodni misli. Prošlo nedeljo je predaval na zboru beograjskega učiteljstva referent prosvetnega ministrstva Žika Radosavljević in opozoril na nevarnost klerikalizma, ki se sedaj pojavlja v vodilnih vrstah pravoslavne cerkve. Referent je predlagal, da se z novim šolskim zakonom iz vseh šol izločijo duhovniki in da se na njih mesto postavijo posvetni učitelji. Predavatelj je samo na enem mestu kratko opozoril na katoliški klerikalizem. Ker so kler. poslanci uvideli, da se z napadom na pravoslavni klerikalizem udarja tudi katoliško klerikalno propagando, je posl. Hohnjec vložil na prosvetnega ministra Trifunovića interpelacijo, zahtevajoč od njega, da pobija »proticerkveni duh velike večine učiteljstva naše države« in da ukori g. Radosavljevića. Interpelacijo vtemeljuje posl. Hohnjec s čl. 16. naše ustave, ki predvideva svobodno versko vzgojo po želah roditeljev. Ta argument g. Hohnjeca pa ne drži, ker se referent Radosavljević ni izjavil proti verski vzgoji kot taki, marveč je zahteval le, da jo vršijo prosvetni učitelji. Tak predog pa ne nasprotuje ustavi. Kerikalni poslanci nastopajo torej tudi že v Beogradu nestrpno in proti svobodi človeških stališč in nazorov. — Polagoma bodo tudi Srbi spoznali nazadnjaške in protikulturne principe slovenskega klerikalizma!

= **Skupno listo** so postavili demokrati in radikali za občinske volitve v Novi Gradiški na Hrvatskem, ki se vrše 25. nov.

Gospodarstvo.

GOSPODARSKA VAŽNOST IN UVEDBA REPARACIJ.

Za obnovo našega gospodarstva je vprašanje nemških reparacij velike praktične važnosti. Tekom zadnjih let je Nemčija kot vojno odškodnino naši državi na račun poprav ali reparacij dobavila znamenite množine raznega blaga. Nekaj časa je šlo za dobave živine, potem pa se je to obliko odškodnine popustilo in seglo se je v obojestranskem interesu na dobavo različnega industrialnega materiala tako železniških strojev ,vagonov, osebnih in tovornih, tramvajev, avtomobilov, raznega železnega materiala za zgradbe in tovarne. Veliko vlogo so igrale tudi nemške dobave za povzdigo industrije v Srbiji. Mnogo podjetij in naprav je nastalo potom teh reparacij. Veliko se je obnovilo in zgradilo na novo po vojski. Ekonomska važnost teh nemških dajatev je za naše prilike znatna. Vrednost doslej izvršenih dobav gre v težke milijone. Dolgotrajne zmede v Nemčiji so končno privedle do tega, da je nemška vlada morala izjaviti za enkrat svojo nesposobnost za nadaljnje dajatve. Za našo državo je to občuten udarec. Prav tako pomenja prenehanje odškodninskih dajatev mučen udarec za razne oškodovance v naši državi, ki so imeli že razne načrte pripravljene, da jih tem potom uresničijo. Nekatere vrste naših industrij, med njimi vse kovinske stroke so bile tem dobavam gorke, *ker so čutile v njih neprijetno konkurenco.* Čule so se tudi pritožbe, da se pod krinko reparacijskih *dobav spravlja v državo po ugodnejših pogojih marsikaj*, kar bi mogli domačini dobavljati uspešno, ako pač ne bi bilo ugodovanja iz nas'ova reparacijskih prejemkov. Tuintam je kakšna industrijska panoga nevoljno gledala reparacije, ki so dohajale, ker so nastajala tako konkurenčna nova podjetja, ki bodo vsled svojih napravnih in ustanovnih stroškov po razmeroma nizki ceni mogla stopati na trg kot uspešen tekmec.

Za praktično izvedbo reparacij iz Nemčije je določen pri nas *poseben postopek.* Dobav iz reparacij se morejo posluževati le take osebe, katerim se je priznala uradno pravica do odškodnine vsled škod in izgub v vojski. Interesent s tako kvalifikacijo dogovori dobave z nemško firmo. Dogovor mora šele uprava odobriti. Uprava teh reparacij je pri nas poverjena posebni komisiji, ki obstoji pri pravosodnem ministrstvu in je sestavljena iz 11 oseb. V tem odboru, ki sklepa o tekočih poslih in odloča o nabavkah in njih redu, se nahaja poleg direktorja Uprave za vojno škodo po en zastopnik trgovske, obrtne, industrijske in delavske komore v Beogradu ter Zveze zemljeradnih zadrug. Določi ga ministrski svet iz terno predloga naštetih korporacij. — Predsednika in še dva člana imenuje ministrski svet na predlog pravosodnega ministra. Narodna skupščina izbere iz svoje srede dva člana. Poslovna doba traja eno leto. Za enkrat so liferacije iz Nemčije prekinjene in je spričo naraščajočih neredov v Nemčiji, ki so sedaj obširili tudi velik krog privatne industrije, težko misliti, da pride repacijski posel zopet v normalni tek.

★ ★ ★

—g *Tedenski sejem v Zagrebu.* Zagreb, 21. novembra. Obisk in dogon na tedenski sejem je bil slab. Cene živini so bile neznatno nižje, približno 25 para pri kilogramu. Cene svinjam so precej popustile. V splošnem so cene notirale za kilogram žive vage v Din: domači voli I. 13.25—13.75, II. 13—13.50, III. 10—11, bosanski voli I. 12—12.50, II. 10—11.50, III. 9—10; krave I. 11.50 do 12.50, II. 10—11, bosanske 8—9; teleta I. 21.50—22, II. 20—21, bosanski kozli 8—9; pitane sremske svinje 25—27, II. 21—22.50. Krma za mlc.: seno 100—125, otava 115 do 137.50, detelja 125—140, slama okoli 105. — Drva občajni voz 362.50—500. Zelje v glavah 0.75—1, repa 0.50.

Prosveta.

Repertoir Narodnega gledališča v Ljubljani.

OPERA.

Začetek ob pol 8. zvečer.

Četrtek 22. nov.: Mignon. Red D.
Petek 23. nov.: Aida. Red A
Sobota 24. nov.: Prodana nevesta. Izven. 20 letnica g. J. Betetta.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Četrtek 22. nov.: ob 4. uri popoldne Kar hočete, dijaška predstava.
Petek 23. nov.: Smrt majke Jugovića, drama. Red B
Sobota 24. nov.: Osma žena. Izven.

★ ★ ★

— **Šentjakobski gledališki oder.** Vsled nenadnih zaprek odpade sobotna predstava »Ženitev«. V nedeljo dne 25. nov. se igra veseloigra »Zakonske zmešnjave«, v kateri vzbuja nastop Plešivca, rodoljuba iz dežele (g. Podreberšek) salve smeha. Kdor se hoče dobro zabavati, naj poseti to predstavo.

— **Otvoritvena predstava »Slov. marijonet, gledališča«.** Gašperček se je predstavil občinstvu v nedeljo pop. ob treh v dvorani Mestnega doma. V »Prologu«, ki ga je v ta namen zložil Miran Jarc, je povedal vse, kar ve o sebi. Ta prolog je izvrsten, in je imel velik učinek, mestoma je bil sicer morda nekoliko filozofsko navdahnjen, toda Gašperčkovi skoki pa dajo vsakemu stavku prožnost, vzmet in lahkoto. Igra »Skrivnostno zrcalo« je prav primerna za lutkovne prireditve. Tu je vsega v izobilju: čaranja, ljubezni, smeha, tudi jeze ne manjka in konec je spravljiv. Scenično kot tudi igralsko je stala predstava zelo visoko. Iz vsega sem videl delo in trud, ki ga je vodstvo gled. in igralsko osobje uporabilo za to predstavo. Ne smem tudi pozabiti godbe na klavirju, ki je kaj prijetno spopolnjevala svojevrstni ples lutk. Dvorana je bila nabito polna, razpoloženje med občinstvom je bilo zelo živahno. Sploh je ta otvoritvena prireditev dokazala, da bo let. sezona lutkovih iger zapustila močno sled za seboj. —a.

— **»Ljubezen«,** dramo od Wildgansa, so snoči uvrstili med teden, ker je najbrže nastala majhna vrzel v repertoarju. V abonmanih so to delo odigrali začetkom sezone 1921/22. Sklicujem se na svoje tedanje poročilo v »Sl. N.« z dne 20. in 21. okt. 1921, v podlistku. Nov je bil Putjata v vlogi starega gospoda, jako dober; toda Železnik, ki ga je pred 2 letoma igral, ni radi tega ničesar izgubil na dobrem spominu, ki ga je od te vloge zapustil. Imeteljica javne hiše je igrala Rogozova, tudi dobro. A gospa Danilova je bila za to vlogo močnejša, izrazitejša. Druge zasedbe so bile nekdanje: Wintrova, P. Juvanova, Danilo-Balatkova, Gorupova, Rogoz in Šest. Igrali so marljivo. Zlasti me je veselilo, po daljšem času videti Šesta zopet v večji vlogi. Svojega Werdegasta je ustvaril celo boljše in finejše, nego pred 2 letoma. Zlasti prizor pri večerji je močno učinkoval. Scenično je Šest marsikaj izpremenil in omejil dekoracije z dobrim okusom na najpotrebnejše. Učinkovalo je to v prilog igri. Zlasti posrečen je bil mirni ,intimni dekor večerje. Dobro je bilo tudi, da Rogoz v zadnjem aktu ni bil v postelji, nego le ob njej in sedel na posteljo v pogovoru z ženo. Sonata Josipa Marka, ki jo poslušamo ob neobljudenem odru, bi bila še lepša, če bi imeli boljši klavir in pa če bi sviralec bil napram violini nekoliko diskretnejši. Igra je, kakor vprvič, zapustila globok utis. Gledališče je bilo srednje obiskano. M. Z.

— **Gledališki oder Nar. Čitalnice v Sp. Šiški.** V soboto dne 24. nov.: Gluh mora biti, burka v I. dej.; Malomestne tradicije, burka v I. dej.

— **»Aida«.** V petek se vprizori za red A Verdijeva »Aida«, pri kateri nastopi prvikrat v večji vlogi ga. Olga Borova-Valouškova. Poje namreč vlogo Ammeris, katero je gospa naštudirala v kratkem času v slovenskem jeziku. Prepričani smo, da bode ga. Borova dosegla v tej vlogi oni veliki uspeh, katerega je dosedaj še vedno dosegla s svojimi kreacijami na Narodnem divadlu v Pragi. Zato predstavo so tudi na novo nastudirani vsi plesi, katere pleše baletni zbor pod vodstvom svojega baletnega mojstra g. A. Trobiša. Ostala zasedba je sledeča: Aida-Zikova, Radames-Simenc, Ramfis-Zathey, Amonasro-Cvejič, Kralj-Pugelj in sel-Mohorič.

Julijska krajina.

— **Kaj je mogoče v Trstu?** 27-letni major Pietro Rainis je bil znan vsemu Trstu, v razne družbe in družine je imel pristop in povsodi so radi videli mladega junaka, ki je bil poln odlikovanj ter se je naglašalo, da je on edini major med julijskimi dobrovoljci, ki so se borili v italijanski vojski proti Avstriji. Leta 1918 je prišel v Trst z generalom Petittijem in opravljal je zaupno mesto na gubernatoratu. Sedaj pa se je v veliko strmenje tržaške javnosti razkrilo, da nosi ta mož neupravičeno svoja vojna odlikovanja in da ni služil v vojski kot dobrovoljec, marveč kot obvezen vojak. Rainisa so vtaknili v zapor. Škandal je velik. Pet let je »major« Rainis nemoteno varal vojaške kroge in Tržačane!

— **Zima.** Tudi na Primorskem je nastopila nepričakovana zima in vse gorovje je pokril sneg, ki je padel do goriške nižine. Se pred dnevi so napovedali z juga milo zimo, ali prišlo je baš obratno.

— **Tatvina na davkariji v Vipavi.** — Iz Gorice poročajo, da so odnesli doslej še neznani tatovi iz vipavske davkarije svoto 56.000 lir.

Sokolstvo.

— **Sestanek zastopnikov slovenskih sokolskih župa v Ljubljani.** Starešinstvo JSS je povabilo zastopnike slovenskih sokolskih župa na sestanek, ki je imel namen razjasniti nekatera sokolska vprašanja, tičoča se v prvi vrsti slovenskih razmer. Sestanek se je vršil izven organizačnih predpisov ter zaradi tega niso bili storjeni nobeni obvezni sklepi, pač pa so zastopniki podali mnenja svojih društev. Debate so se vršile jako stvarno in so v resnici razbistrile marsikatera vprašanja, o katerih je bilo članstvo napačno poučeno. Večina zastopnikov je izjavila mnenje, da je za napredek Sokolstva ugodneje, ako ne stoji na čelu Saveza vodilni politik. Ker kakor rečeno, sestanek ni bil upravičen storiti formelnega sklepa, je sokolska župa Kranj mnenje večine priglasila kot predlog za sokolski sabor. Debata o tehničnem delu je pokazala vzroke, zakaj se niso vršili doslej prednjaški tečaji. Prosvetnemu delu naj se posveča več pozornosti. Podrobno se je razpravljalo o finančnem položaju Saveza in o stanju zletne likvidacije. Na razgovoru je bil tudi sokolski tisk in sokolsko manjšinsko delo. Sestanek je bil prav koristen, ker so se pri stvarni in mirni debati razmotrivale sokolske razmere, ki so v mnogih krajih povzročale nesporazumljenja in napačno pojmovanje raznih nazorov.

Društvene vesti.

— *Predavanje primarija dr. Defranceschija o higijeni*, ki se je vršilo včeraj na pobudo društva »Bratstva« na državni realki, je zelo dobro uspelo. G. predavatelj je s svojim zanimivim predavanjem, prežetim mestoma s finim dovtipom, znal do konca vzdržati največjo pozornost poslušalcev tako, da se je skoro dveurno predavanje zdelo prekratko. V začetku je podal g. predavatelj kratki oris anatomije, ker je potrebno, da poznamo najprej svoje telo, ako si hočemo ohraniti svoje zdravje. Nato je razpravljal o vsem, kar škoduje zdravju in je v dokaz navajal več zanimivih primerov iz svoje zdravniške prakse. Opozarjal je na prvo pravilo higijene, na čistost in je dal navodila za nego kože. Priporočal je mnogo gibanja (telovadbe) v prostem zraku (tudi pozimi) in hojo na gore, kjer je polno kisika. V nadaljnem je obravnaval prehrano in organe, ki so z njo v zvezi. Dal je navodila, kako stanovati in se oblačiti ter je svaril ženski svet pred takozvanim steznikom, ki se zopet pokazuje na obzorju. Posebno pa je g. predavatelj svaril pred belcebubama, kakor ju je nazval, alkoholom in nikotinom, ki razjedata temelj vsakega naroda. V povojni dobi pa se najbolj širi nevrastenija, t. j. oslabljenje živcev, in sicer dandanes osobito med uradništvom, ki se jo pa da ozdraviti ne z zdravili, marveč z dobro hrano in mirnim življenjem. Gosp. predavatelj je končno naglašal, da bi ljudje mnogo lažje živeli, ako bi bili bolj flegmatični in bi ne vzeli vse tako težko. Zdravila za ozdravljenje skrbi se žal do danes ni iznašlo. Ravnati se moramo po prirodnih zakonih in se potruditi, da izpolnjujemo svoje dolžnosti, potem nam ne pride misel samomora. Žalibog, da nam je sedanji čas prinesel toliko materialnih skrbi, da človeštvo izgublja veselje do življenja. In vendar Slovenci ne smemo obupati, misliti moramo na svoj narod. Ako se spomnimo na Primorje in na Koroško, moramo biti neumorno delavni in se žrtvovati, da čimprej pride čas združitve. Ako bi se ne udinjali alkoholu in nikotinu, bi bili krepki in bi se ne bali nobenega sovražnika. Zato pojdimo med narod, med ljudstvo in ga učimo, da živi po higijenskih pravilih, da postane naš narod, ki hoče živeti, narod vrlih, krepkih mož. — Predavanju je sledila burna pohvala. Dokaz je to, kako učinkovito je bilo predavanje in kako koristna so podobna predavanja. — Prihodnjo sredo predava urednik Miroslav Golob o pacifizmu.

— **Nar. Čitalnica v Sp. Šiški** priredi na svojem društvenem odru dne 24. nov. ob 8. zvečer v dvorani Valjavca burki: »Gluh mora biti« in »Malomestne tradicije«. — Odbor.

— **Odborova seja »Zveze slov. pevskih zborov«** v petek dne 23. t. m. ob osmih zvečer v Glasbeni Matici, soba št. 6. Važno!

— **Čevljarska obrtna zadruga** za sodni okraj Ljubljana in okolico, naznanja svojim članom, da se prične v nedeljo 2. decembra tl. obrtna nadaljevalna šola. Vpisovanje se vrši v nedeljo 25. novembra od 9. do 11. dopoldne in sicer v vodstveni pisarni IV. mestne deške šole na Prulah. Obisk obrtne nadaljevalne šole je za vse vajence obvezen. Vajenci morajo prinesti seboj izpustnico in Din 28.50 za vsak mesec naprej, ali pa Din 170 za celo šolsko sezono.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 22. novembra 1923.

»Slovenec« o resničnem zbližanju Slovanov.

Današnji »Slovenec« piše: »Ko so došli naši poslanci v Beograd, jih je tamošnje prebivalstvo smatralo za — Čehe. Je-li potem čudno, da so tudi na Poljskem neoficijelni krogi često zamenjavali Jugoslavijo s Češkoslovaško? To medsebojno resnično spoznavanje in zbliževanje je omogočil šele svetovni vojni prevrat.« Če »Slovenec« imenuje zamenjavo Slovenca s Čehom in Jugoslovana s Poljakom »resnično spoznavanje in zbližanje«, potem se ni čuditi, da besni vsak dan proti Beogradu in proti srbskim bratom, ker vidi »veleroparske«, »centralistične« in »protislovenske« strahove m, kjer je v resnici dobra volja in odkrita pripadnost k enotni in čvrsti Jugoslaviji. Sicer pa kdo je bil tisti, ki je pred vojno dosledno nastopal proti vsakemu pokretu, ki je meril na to, da bi se Slovani spoznali med sabo in se zbližali? Bili so to klerikalci in njihova glasila! »Slovenec« ni samo proglašal delo za slovansko vzajemnost, za zbližanje in spoznavanje bratskih slovanskih narodov, za utopijo in brezplodno tratenje narodnih sil, marveč je celo ovajal avstrijskim oblastem vse tiste, ki so delovali za to idejo, kot nevarne panslaviste in veleizdajnike. V njegovih očeh je bil vsakdo, ki je deloval za sporazum med slovanskimi narodi, za odstranitev vseh obstoječih sporov med posamnimi slovanskimi narodi, izdajalec, na katerega je ščuval avstrijske krvnike.

V živem spominu je naši javnosti divja gonja klerikalnega vodilnega lista proti tistim, ki so že v predvojnem času skušali navezati bratske stike med Slovenci, Hrvati in Srbi. Dan za dnevom je »Slovenec« blatil te ljudi, jih označeval kot nevarne rovarje proti avstrijski državni misli in klical policijo na pomoč, da napravi s silo konec njihovemu, avstrijski državi opasnemu delovanju. Kako je pisal »Slovenec« leta 1908. in kasneje leta 1910. o vseslovanskih kongresih v Pragi in v Sofiji! In vendar ti kongresi v bistvu niso imeli drugega namena, kakor da ustvarijo močno slovansko falango, ki bi bila dovolj silna in krepka, da bi z združenimi močmi lahko kljubovala vsem sovražnim, proti Slovanstvu vobče in proti posamnim slovanskim narodom posebe naperjenim sovražnim naklepom. Klerikalci pa so te kongrese slikali kot zaroto proti Avstriji in kot delo pravoslavne Rusije, ki steza svoje kremplje na zapad, da pokori sebi tudi — katoliške Slovane in jih popravoslavi.

Klerikalci in njihovo časopisje so sistematično širili že pred vojno mržnjo proti Slovanstvu, sovraštvo proti poedinim članom slovanske rodbine in to delo nadaljujejo v spremenjeni obliki tudi danes.

To jih pa ne ovira, da bi sedaj hinavsko ne zavijali oči in ne tožili, kako malo se Slovani med sabo poznajo in kako potrebno bi bilo med njimi zbližanje. Naj bi trkali na svoja prsa in klicali: Nostra culpa!

★ ★ ★

— **Umesten ukaz.** Železniško ministrstvo je izdalo najstrožja navodila železniškim ravnateljstvom, da morajo v bodoče strogo paziti na to, kdo se sprejme v železniško službo. Tuji podaniki prihajajo v poštev na **zadnjem mestu** in se smejo sprejemati samo, ako je skrajna in upravičena potreba. V železniško službo se smejo sprejemati **samo in edino** naši državljani in sicer v **prvi vrsti** Srbi, Hrvati in Slovenci. Z ozirom na ta ukaz železniškega ministrstva se ima izvršiti revizija vseh tujih železniških uradnikov, ki jih je žal veliko število v naši službi in ki mnogo škodujejo našemu življu, ker radi njih ne more priti do kruha.

— **Uradniške doklade.** Beogradski »Preporod« poroča: »Uradniške draginjske doklade se povečajo za 25% od dosedanjih doklad. Uradniki bodo torej v bodoče, dokler se definitivno ne uredi vprašanje novega uradniškega zakona, dobivali za polovico višje doklade od sedanjih. Komisija, ki dela na ureditvi uradniških plač in draginjskih doklad, je v tem smislu opremila tudi uredbo. Krediti za povečanje teh izplačil so odobreni za poedina ministrstva.«

— **Kongres jugoslovensko-češkoslovaških učiteljev** bo 20. julija 1924. v Bratislavi. Za ta kongres se naše učiteljstvo že sedaj marljivo pripravlja.

— **Železniška konferenca v Bologni.** V Bologni se vrši 27. nov. konferenca žel. delegatov ČSR, Avstrije, Italije in SHS. Razpravljalo se bo o uvedbi direktnih vagonov za prevoz ekspresnih pošiljatev med Italijo in ČSR preko našega ozemlja in iz naše države v ČSR in Italijo. Poleg tega bo konferenca sklepala tudi o direktnem tarifu za pošiljatve, ki se prevažajo **med omenjenimi državami.**

— **Mednarodna železniška konferenca v Nici.** V prvi polovici novembra se je vršila v Nici mednarodna železniška konferenca, ki so se je udeležili delegati vseh evropskih držav. Na tej konferenci je bilo v načelu sklenjeno, da se uvedejo direktni vagoni za mesta, ki dosedaj niso bila v mednarodnem prometu, kakor n. pr.: za Varšavo. Obenem so bile potrjene nekatere podrobnosti in dopolnila dosedanje mednarodne žel. službe. Odslej bodo v prometu direktni vagoni pri vseh vlakih med vsemi evropskimi prestolicami. Bodoča mednarodna konferenca bo v Neaplju in sicer v novembru prihodnjega leta.

— *Radi prekinjenih telefonskih vezi so danes vša borza poročila izostala.*

— **Poziv finančnega ministrstva.** Finančno ministrstvo poziva vse naše državljane, ki imajo terjatve pri bivši avstro-ogrski banki, kakor lastnike obligacij, kuponov in drugih vrednostnih papirjev, naj se zglase do 10. decembra pri generalnem inšpektoratu finančnega ministrstva. Podatki o terjatvah so potrebni likvidacijski komisiji na Dunaju, da bi mogla svoj posel čim prej likvidirati.

— **Klerikalci in komunisti se boje — velikega župana!** Črnordeča koalicija na magistratu opstaja nervozna. Par dni sem ne srečaš na magistratnih stopnicah skoro drugega kot razne načelnike vseh mogočih odsekov letati s torbicami pod razduho k županu in od župana. Hudomušni ljudje delaj že dovtipe, češ kaj vraga pomeni to, da oblega sedaj županovo pisarno toliko »agentov«. Magistratne stene pa šepetajo, da se koalicija boji novega velikega župana kot deca parklja na Miklavžev večer, zakaj mnogo je gnilega »v državi danski«!

— **Reduciranje tudi na ljubljanskem magistratu?** V popolnitev naše včerajšnje notice pod tem naslovom smo prejeli od poučene strani ta-le dodatek: Da namerava sedanja večina na magistratu uradništvo reducirati, je resnica, ampak sive lase ji dela skrb, k a k o bi to reduciranje izvršili, da bi se uradni aparat ne u s t a v i l! Zato dajemo akcijskemu odboru in personalnemu odseku ta-le nasvet: Ker bodo starejši uradniki z dosluženimi leti itak sami v kratkem vložili prošnje za upokojitev, svetujemo županu, akcijskemu odboru in personalnemu odseku v i n t e r e s u s l u ž b e, da n a p r o s i j o te stare uradnike, da ostanejo vsaj še toliko časa v službi, d a b o d o z d r e s i r a l i in i z u č i l i t i s t e m l a d e l j u d i, ki jih mislijo posaditi na njih mesta! Zajedno pa naj si gospodje zapomnijo, da se stari uradniki z že zdavnaj dosluženimi leti s tem, da še služijo, za to službo le žrtvujejo, ker opravljajo svoje delo brez vsake nagrade, torej — zastonj. — Torej! Le hitro z vašo rezervo v šolo, potem šele začnite z redukcijo.

— **Tožba »Žitnega zavoda« proti mestni občini.** V tej pravdi bo mestno občino, kakor čujemo zastopal župan dr. Perič. Toženi znesek znaša 320.000 D za dobavo moke in datira iz l. 1921 in 1922.

— **Protest zoper zgradbo šolskega doma na Taboru,** ki ga je vložil v obč. svetu Miha Moškerc, a ga je umaknil, so podpisali tudi lazaristi, katerim so sicer tudi naprednjaški stotaki dobri, zajedno pa so nahujskali tudi 150 usmiljenk, da so podpisale ta protest. To družbo si bo treba dobro zapomniti!

— **Sprejemanje 10-dinarskih bankovcev (takozvanih »kovačev«) po drž. blagajnah.** Fin. delegacija opozarja, da sprejemajo *do vštetega dne 1. februarja 1924* vse državne blagajne 10-dinarske bankovce drž. izdaje iz l. 1919 tudi za v p l a č i l a ob pogojih, ki so razvidni iz razglasa te delegacije št. A IV. 3570 z dne 1. sept. 1923, ki je objavljen v Ur. listu št. 84 z dne 8. sept. 1923. Do istega roka in ob sličnih pogojih pa drž. blagajne v krajih, kjer ni podružnic Nar. banke, tudi *posredujejo zamenjavo imenovanih* bankovcev. Zamenjajo pa se ti bankovci lahko pri Narodni banki in vseh njenih podružnicah do vštetega dne 9. februarja 1924, pozneje pa do vštetega dne 10. junija 1924 *le še pri Narodni banki v Beogradu.* Izza dne 11. junija 1924 izgubijo ti bankovci vsako vrednost in se ne bodo več zamenjavali.

— **K zatvoritvi kino-gledišč v Ljubljani.** Pišejo nam iz občinstva: Do sedaj se je po naših časopisih zlasti nekaterih mnogo pozabavljalo čez kinopredstave, pisalo o njih le neugodne kritike, in vseh prestopkov in pregreškov, ki jih je zakrivila naša med vojno in po vojni izprijena in zanemarjena mladina, so bile krive vedno in vedno le kinopredstave. Nisem nikak oboževatelj teh a tout prix, priznavam delomo upravičenost zgoraj navedenega očitka, toda kot vsaka stvar, ima kino poleg senčnih tudi svoje svetle strani. Marsikak film nudi obiskovalcu izreden užitek v tem ali onem oziru. Včasih vidimo prelepe pokrajinske slike obmorskih in planinskih krajev, velemest, svetovno znanih kopališč, monumentalnih zgradb, spomenikov, znamenitih osebnosti itd., ki so nam ubogim ljubljanskim meščanom — zlasti ob sedanjih valutnih razmerah, popolnoma nedostopni. Zadovoljimo se v svoji skromnosti torej z naravnimi posnetki, če tudi nam ne nudijo vsega tega, kakor narava sama. Historični filmi nam prikazujejo in predočujejo šege in običaje, nošnje in orožja, pohištvo in orodje dotičnih časov, narodov in krajev, v katerih se godi dejanje in to često v največji pristnosti opreme, razkošju in sijaju. Ob takih prilikah se lahko opaža, da prihajajo v kino ljudje izmed najbolj inteligentnih slojev, ki sicer niso stalni obiskovalci kina. Tudi naši igralci prihajajo često opazovat in učit se igre, mimike in elegantnih kretenj prvovrstnih umetnikov, ki nastopajo v takih filmih. Zlasti velik užitek nudijo z vso vestnostjo in natančnostjo ufilmljeni umotvori, drame, romani in povesti slavnih pisateljev in dramatikov vseh časov in narodov. Tako se marsikateri sloji vsaj površno seznanijo z deli svetovne literature, marsikomu se pa ravno na ta način vzbudi zanimanje, da seže po delu avtorja samega. No in kaka ufilmljena burka z dobrimi dovtipi in domisleki, igrana od najboljših komikov, je v teh težavnih, skrbi polnih časih marsikomu v uteho in razvedrilo. Treba pa je upoštevati tudi zahteve in želje onega občinstva, ki ni prijatelj gledališča, bodisi ker mu preseda ali pa ne dostaja časa, sedeti dve in pol do tri in pol ure v gledališču, bodisi da mu je tudi vstopnina zanj predraga, publike torej, ki ji nudi kino edini duševni užitek. Poleg vsega pa je še podčrtati in uvaževati tudi materialne koristi kinopredstav, katerih so deležni v prvi vrsti invalidi, država, mestna blagajna, v drugi vrsti pa kinonastavljenci, tiskarne, plakaterji, Jugosl. Matica itd. Zategadelj se čudim, da tega noče uvideti večina ljubljanskega občinskega sveta, ki trdi o sebi, da je socialno pravična napram vsem slojem in podjetjem, da ni prišlo med njo in kinopodjetji do sporazuma, ter so bili slednji vsled pretiranega obdavčenja s strani mestne občine prisiljeni, zatvoriti za nedogleden čas ljubljanska kinogledišča ki so jih bili zgradili z velikimi investicijskimi stroški, in so vedno pripravljeni ugoditi opravičenim zahtevam mestnega občinskega sveta, dasi so obremenjeni itak že z mnogimi drugimi davki. Prikrajšani so poleg kinolastnikov vsled zatvoritve tudi invalidi in država za precejšnje svote ter tudi vedno prazna mestna občinska blagajna. Pa tudi občinstvo zlasti stalni posetniki, mrmra, da so v tem dolgočasnem zimskem vremenu in dolgih zimskih večerih ob svojo zabavo. Zato želi ljubljan ka publika ki pohaja kinopredstave, da se ti spori, zadevajoči preveliko obremenitev kinov z davki in stroški, med občinskim svetom in policijskim ravnateljstvom ter kinolastniki pravično rešijo in poravnajo v zadovoljnost obojih ter publike same, ki si želi skorajšnje zopetne otvoritve tukajšnjih kinogledišč. — Neprizadeti.

— **Smrtna kosa.** Danes zjutraj je po kratki bolezni nagloma preminul g. Alojzij G r e g o r i č, poštni uradni ravnatelj v Ljubljani. Pokojnik je bil doma iz Loškega potoka pri Kočevju. Študiral je v Ljubljani, kjer je nato tudi služboval. Med vojno je bil v službi tudi v Pulju. Bolehal je že dlje časa na aterijoklerozi. Včeraj je bil še v uradu, vendar pa se ni počutil dobro. Danes zjutraj je nenadoma umrl. Pokojnik je bil dober narodnjak in prepričan napredniak. Bil je ljubezniv in dober tovariš, ki so ga vsi radi imeli. — V sredo je umrla ga. Nely S c h u m i j e v a rojena grofica Lichtenberg, soproga g. Riharda Schumija, računskega svetnika. Pokojnica je iz znane ljubljanske rodbine Lichtenberg. Zapušča tri otroke. Pogreb bo v petek 23. t. m. ob 16. popoldne. — Na Vrhniki je 21. t. m. umrl g. Karel M a t a j e c, vpokojeni nadučitelj. — Pokojnik je bil dober učitelj blag mož, ki je živel samo svojemu poklicu. V svojih mladih letih je služboval tudi na Štajerskem. Pogreb bo v petek 23. t. m. ob 15. na vrhniško pokopališče. Bodi jim ohranjen blag spomin!

— **Celjske vesti.** V m e s t n e m g l e d a l i š č u so v torek gostovali v drami »Ljubezen« člani narodnega gledališča v Ljubljani. Igra je pod režijo g. O. Šesta vsestransko dobro uspela. Tudi scenerija je bila lepa in primerna. Gledališče je bilo razprodano. — P a s j i k o n t u m a c je v Celju razveljavljen. Trajal je nad dve leti. S a m o m o r. V Kocenavi ulici se je na podstrešju hiše, kjer ima svojo delavnico, obesil kovaški mojster Fran Westermayer. Kaj je vzrok samomora, ni znano. — I z p r e d s o d i š č a. Radi pregreška zoper zakon, varstvo in javni red je bil pred okrožnim sodiščem na tri tedne zapora obsojen 26 letni delavec Franc Dvoršak iz Bukovce pri Laškem. — Radi raznih tatvin katere sta v kozjaškem okraju izvršila, sta bila obsojena Jakob Peršič na 6, Jos. Gračner pa na 2 meseca stroge ječe.

— MARIBORSKE VESTI. *Zanimiva občinska seja.* Zadnja seja v torek dne 20. t. m. je bila v več ozirih zelo zanimiva. Obč. svet. g. K e j ž a r (demokrat) je odložil svoj mandat. Na njegovo mesto pride prof. dr. P i v k o. — *Beda številnih nezaposlenih uradnikov* je prisilila občinski svet, da se je začel zopet resneje kot doslej zanimati, da se mestnemu magistratu vrnejo razni važni referati, ki so bili svojčas magistratu odvzeti ter prideljeni okrajnemu glavarstvu. Tozadevna spomenica, soglasno sprejeta, se izroči pokrajinski upravi v Ljubljani in ministrstvu. — *Zanimivo, a od klubov slabo zastopano debato* je izzvala spomenica organizacije stanovanjskih najemnikov. Spomenica opozarja na katastrofalne posledice stanovanjske bede in na obupne posledice za slučaj ukinjenja zaščite najemnikov. Navaja več točk v svrho rešitve stanovanjske bede. G. župan pa opozarja posebno na točko, ki protestira proti vsakemu nedoločnemu ukinjenju zaščite. Debate sta se udeležila samo dva občinska svetnika, in sicer g. B a h u n in g. R o g l i č. Govorila sta o potrebi kredita za nove stanovanjske hiše. Slednji je opozarjal, kako se sedaj nad najemniki samimi maščuje brezbrižnost, oz. celo protest od te strani, ko je občina nameravala uvesti stanovanjski, oziroma najemniški davek. — *Protest na vojno upravo.* G. župan opozarja na slučaj, ko je neki major v artiljerijski vojašnici dal streljati na delavce, ki so hoteli izprazniti železnico in na drugi strani, ki se je pred kratkim zgodil v mestni klavnici, ko je neki tukaj se nahajajoči oficir z orožjem napadel civilne osebe. Občinski svet se soglasno strinja z županovim predlogom, da zahteva ugled mestne občine, pa tudi interes vojne uprave, da se javno in od kompetentnejše strani, to je občinski svet, protestira proti zlorabi posameznikov iz vojaškega stanu. — *Zelo živahno debato* je povzročila interpelacija Bahunovega kluba glede vesti o razpustu delavnice Južne železnice in preselitvi iste v notranji del države. Te vesti že delj časa krožijo in povzročajo vznemirjenje po Mariboru. V to debato je poseg'o več govornikov. Splošno pozornost in odobravanje tudi na galeriji je povzročil nastop obč. svet. dr. R o s i n a. Začetkom svojega govora je naglašal, da kakor je znan kot velik srbofil, vendar tudi on docela soglaša, da se mestna občina v tako važnem gospodarskem vprašanju brani pred takimi poizkusi, ki bi prizadeli vsemu mestu velikansko škodo. Tudi je koristno v interesu države same, da se vlado od te strani opozori na posledice, ker gospodje v Beogradu ne poznajo dovolj naših razmer. Previdna vlada se mora ozirati v prvi vrsti na gospodarsko moč vseh svojih državljanov. Predlaga, da se ta važna interpelacija izroči poklicanemu odseku. Predlog je bil soglasno sprejet. — *Magistratnim nastavljencem se povišajo draginjske doklade za 25%.* — *Omejitev obrata* v tkalnici Doctor & dr. Radi težkoč v dobavi surovin je velika tvornica Doctor & dr. primorana obratovanje izdatno omejiti na ta način, da delo večkrat prekine. — *Novo češkoslovaško podjetje v Mariboru.* Za nekaj časa ustavljeno tvornico kola na Teznu se zopet resno zanima neko večje češkoslovaško podjetje, ki namerava tovarno preurediti za tkalnico. V tem slučaju bo zaposleno okrog 500 delavcev. — *Začetek zime.* V torek je prikimala zima Termometer je prvič padel pod ničlo in v sredo zjutraj je tudi Maribor vstal v prvi beli obleki.

— **Nove ulične in hiše table za nekatere ulice** je magistrat že naročil stare table pa je dal te dni odstraniti. Čim bodo table prepleskane in napisi izvršeni, jih obesijo po hišah.

— **Novo poslopje Učiteljske tiskarne na** ljubljansem polju, t. j. tovarna za učila, je popolnoma dodelana in prične z obratovanjem z novim letom. Izdelovale se bodo v tej tvornici vse šolske potrebščine razen knjig in našim šolam ne bo odslej več treba nabavljati svojih potrebščin v tujini.

—**Zidarska dela pri novih zgradbah in adaptacijah.** Vila zavarovalne družbe »Feniks« na Zrinjskega cesti (poleg Ig. Grintarjeve vile) je dograjena. Poslopje »Okr. urada za zavarovanje delavcev« ob Miklošičevi cesti je dograjeno do višine tretjega nadstropja in bo spomladi ometano. V hiši št. 8. ob Aleksandrovi cesti in deloma v Beethovnovi ulici so dovršena v pritličju adaptacijska dela za trgovske lokale, enaka dela so izvršena v pritličju hiše št. 11. v Sodni ulici.

— **Mestne finance in preskrba s premogom.** Kakor smo izvedeli, so mestne finance v tako obupnem stanju, da si občina ne more ni za svojo potrebo ni za svoje uradništvo nabaviti potrebnega premoga.

— **Ventilacija v javnih lokalih.** Mestni magistrat zahteva, — kar je popolnoma v redu, v vsaki gostilni ventilacijo. Če pa te ventilacije ne delujejo, in se v higijeni nekoliko zaostali gostje branijo svežega zraka, potem ni izpolnjen namen teh naprav, ki postanejo na ta način čisto navadne Pótenkinove vasi, s katerimi hoče magistrat samo paradirati. Pozivamo kompetentne kroge, da posežejo vmes in skrbe zato, da se ventilatorji v vseh javnih lokalih vzdržujejo v uporabnem stanju, in da se jih tudi uporablja, kadar je to treba. Občinski svetniki, ki se ne bojé vetra na »izposojenih« avtomobilih se menda tudi ne bodo ustrašili par kubičnih centimetrov svežega zraka, in ne bodo zagovarjali občajnih naprav, kakor jih ljubijo ljubljanske beznice.

— **Pasji kotumac.** Pišejo nam, in pri-občujemo. Pred mesecem dni se je ugotovilo, da so se pojavile v Ljubljani stekle mačke. V neverjetni lahkomiselnosti, da ne rečemo nečuveni brezvestnosti in indolenci se ni takoj proglasilo strogega kotumaca. Sedaj, ko so se pokazali novi slučaji, se je uvedel kontumac. A kakó se izvršuje, je vzorno. Komur se ljubi, pušča svojega psa brez vrvice in nagobčnika prosto tekati okrog — po Št. peterski cesti, kjer ima menda vsaka hiša po več psov, se jih podé cele tolpe! — najlepše je pa to, da se za nebroj sestradanih in nebogljenih psov brez ovratnika in marke — torej iz bližnjih vasi — potepa nemoteno po mestu okrog. Radi bi znali, čemu mi gospodarji psov, ki pazimo nanje in vemo kaka nevarnost pomeni steklina, mučimo svoje dobro zavarovane in očuvane pse z nagobčnikom in vrvico! In vendar naši psi ne bodo stekline prenesli, pač pa so v vedni nevarnosti, da jih tuji psi katerih posestniki se ne zmenijo za kontumac, ogrizejo in steklé. Ali je za mestni hiperkulturni magistrat kontumac morda balkanizem? Čemu imamo pa konjača? Mar zato, da od občinskih svetnikov poškodovane konje neguje ali kaj? Kaj so neki mislili naš velemoderen gospod župan? Pa ne, da bi se bal za svojo popularnost in za tistih 200 glasov, od katerih je ta ali oni odičen s kakim kujonom?

— **Sneg.** Od snoči od 20. dalje je začelo v mestu in okolici neprestano gosto snežiti. Sneg zavzema samo alpske naše pokrajine. Danes dopoldne je že padlo v Ljubljani 20—30 cm snega. Telefonski promet v mestu je bil na več krajih pretrgan. Tudi tramvajski promet je bil v prvih dopoldanskih urah prekinjen. Šele okoli poldneva je izvozil prvi voz s plugom. V Zagrebu snega še ni, pada dež. Telefonska zveza je do zjutraj funkcijonirala, dočim je bila radi gostega snega dopoldne prekinjena. Jutranja zveza z Beogradom je bila dobra. Beograjsko jutranje telefonsko poročilo veli, da tam vlada močan veter. Snega še ni.

— **Potresajte tičem zrna!** Nepričakovano zgodaj nastopivša zima je za ptičji rod hud udarec, ker vsled snega in mraza prezeba in strada. Zato apeliramo na dobrosrčnost občinstva, da potresa zrna in hrano po krmilnih hiškah ob drevoredih in vrtovih.

— **Nesreče pri delu.** V »Delniški pivovarni v Laškem« se je zvalil na delavca Karla Svobodo prazen sod in mu zdrobil desno nogo. Prepeljali so ga v celjsko bolnico. — V strojarni Ivana Glihe v Kostanjevici je padel pri mešanju kož delavec Jakob Štoka tako nesrečno, da si je zlomil in nalomil več reber. — Ključ. vaj. pri Francetu Rau v Sevnici si je zmečkal desno nogo v stopalu. — V pralnici in kemični čistilnici in barvariji oblek Josipa Reicha v Ljubljani je pograbila vsled neprevidnosti transmisija ključavničarja Ferdinadna Permoserja. Dobil je težke telesne poškodbe na desni roki in po obrazu. — Pri tvrdki »Balkan« v Ljubljani je padel čuvaj France Košir in si nevarno poškodoval križno kost. — Delavec pri »Spl. stavb. družbi v Mariboru« Mihael Ojsteršek se je zbodel z zarjavelim žebljem v desno nogo in so ga morali oddati vsled infekcije v bolnico v Celju. — Žagarju Antonu Plankel na Josip Mešičevi žagi v Skornem je odletel pri krožni žagi v desno oko kos lesa in ga nevarno poškodoval. Gozdni delavec Jurij Rakovnik si je poškodoval v gozdu pri Sv. Lovrencu levo roko. — V rudokopu A. Lužnerja v Kostanjevici je padel na rudarja Franca Božiča težak kamen in mu zdrobil kost leve roke. Oddali so ga v novomeško bolnico.

— **Proces Paskljević.** Za proces proti Paskljeviću, ki se začne 26. t. m., vlada v Zagrebu ogromno zanimanje. Za publiko je v razpravni dvorani določenih 165 mest in za novinarje 15 sedežev. Pričakuje se, da pridejo na razpravo tudi tuji novinarji. Razprava bo trajala 14 dni.

— **Razbojniki v Kosovski Mitrovici.** V **noči** 15. na 16. t. m. je bil izvršen v malem mestu Kosovska Mitrovica neobičajno drzen roparski napad in sicer na hišo kapetana Pokorni. Kapetan je med tem roparje čul in je otvoril nanje ogenj. Nastala je pravcata bitka. Kapetanu so prihiteli na pomoč bližnji sosedje in posrečilo se jim je, da so roparje pognali v beg. Navzlic temu pa so roparji odnesli več obleke, perila in orožja. Kasneje je tolpo zasledovala orožniška patrulja in je bil nje vodja Bećir Mustafa Buljak iz Okčitina v boju z orožniki ubit.

— **Prebrisan sleparski neznanec.** »Jaz sem detektiv«, tako se je predstavil neki okoli 30 letni elegantni neznanec gostilničarju Josipu Straku na Viču. »Zahtevam 100 Din odškodnine, ali vas pa naznanim radi nekega policijskega prestopka«. Gostilničar pa neznancu ni šel na lim, temveč ga je odslovil, nakar je slednji izginil. Za prefriganim »agentom« je izdana tiralica.

— **Zopet vlom v muzej.** Komaj so dobra utihnile vesti o prvem vlomu v ljubljanski muzej, že je bil izveden zopet nov vlom in sicer v noči od 15. na 16. tm. Vlomilec, ki se mora v ostalem dobro spoznati z razmerami v muzeju, je odnesel steklenico živega srebra v približni teži pol kilograma.

— **Izgubil se je briljanten uhan.** Poštenega najditelja se prosi, da ga odda proti nagradi Bleiweisova cesta 32. Smer, katera se domneva, da se je uhan izgubil je: Bleiweisova c. 32 ob Narodnem domu, Aleksandrova c. ob opernem gledališču, Knaflova ul., Selenburgova, Po Kongresnem trgu ob kavarni »Zvezda«, Wolfova, frančiškanska cerkev, Miklošičeva c., sodnijski park, Sodna ul., Dunajska, Kolizejska, Bleiweisova.

— **Tatvina perila.** Josipu Bole iz Vodmata je bilo v noči od 12. na 13. ukradeno s hodnika več perila v vrednosti 375 Din.

— **Nova »senzacija« Beograda. Mrlič v krsti na Donavi.** Beograd ima zopet novo senzacijo. V ponedeljek je orožniška patrolja našla na obali Donave mrtvaško krsto. Ko so jo odprli, so našli v njej truplo neznanega, samo v perilo oblečenega človeka. Na lice mesta je prišla takoj obdukcijska komisija, ki je ugotovila, da je neznanec okoli 40 let star in da je že 48 ur v vodi. Znakov nasilja na truplu ni bilo opaziti in se je sumilo, da je bil neznanec najbrž zastrupljen. Medtem je nadaljna preiskava ugotovila, da je bilo truplo prepeljano iz Pančeva za anatomski zavod v Beogradu. Krsta je bila odpremljena na ladji po Donavi in je bila izložena na obali, da bi se prepeljala na določen kraj. Tako je bila razjasnjena nova beograjska senzacija.

— **Danes koncert v restavraciji in kavarni »Tratnik«** prvovrstne salonske kapele. Začetek ob pol 9. do pol 1. ure po noči. Vstop prost. Cene običajne.

— **Restavracija in kavarna »Zvezda«.** Koncert nove ciganske kapele bo vsak dan v *kavarni od 17. do 19. ure, od 20. do 22. v restavraciji in od 22. dalje zopet v kavarni.* — Kapelnik Kada S a n d o r. — Prvovrstna kapela, došla iz Osjeka. Atrakcija prve vrste!

— **Svarilo!** Pred nakupom manufakturnega blaga za dame in gospode, predno si ne ogledate velike zaloge po najnižjih cenah v špecijalni trgovini Josip B e d r a č (hiša Pokojninsk. zavoda), Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12. (12.330)

— **Od danes naprej nova portugalka, ljutomerski mošt.** — **Gostilna »pri Mraku«,** Rimska cesta št. 4.

Dopisi.

— **Iz Zagorja ob S.** Sredi oktobra t. l. je tukajšnja podružnica Jugosl. Matice pričela s kegljanjem in streljanjem v prid zasužnjenih bratov. Udeležba je z ozirom na mnogoštevilno inteligenco do sedaj bila žal precej pičla. Nepristranski opazovalec lahko konštatira precejšnjo mlačnost in brezbrižnost. Več narodne zavednosti in p o ž r t v o v a l n o s t i v dejanjih, in ne samo v besedah! — Strelja se samo še 23. in 30. nov. t. l. Kegljanje se zaključi v prvi polovici decembra. Dne 16. decembra 1923. priredi imenovana podružnica veselico pri pogrnjenih mizah v sok. domu s sodelovanjem pevskega zbora in godbe. Ob tej prilki se bodo razdelili tudi lepi dobitki, ki smo jih zbrali za kegljače in strelce. Rodoljubi, vzdramite se in pripomozite k čim najčastnejšemu zaključku!

— **Iz Novega mesta** nam poročajo: V soboto, dne 17. nov. je priredila napredna dijaška organizacija »Prosveta« v proslavo pete obletnice Cankarjeve smrti, njegovo dramo iz učiteljskega življenja »Hlapce«. Tokrat je napolnila publika gledališko dvorano »Na.. doma« do zadnjega kotička. Pred igro je imel osmošolec Ferdo Delak govor: »K peti obletnici Cankarjeve smrti«. Igro, ki je za »Pohujšanjem v dolini Šentflorijanski« in »Lepo Vido« — pesmijo čistega, umetniškega hrepenenja — najtežja Cankarjeva drama, je izborno izrežiral g. učitelj Ivanetič. Žrtvoval je vse svoje proste ure za vaje, a ta trud mu je rodil tudi lepe uspehe. Če pomislimo, da so igrali dijaki, ki še skoro nikdar niso nastopili, moramo reči, da je drama uspela sijajno. Po sijajno uspeli osmošolski akademiji, kjer so vprizorili Tolstoj-Milčinskega igro »Kjer ljubezen tam Bog«, in po »Hlapcih« bi si želeli kako okusno veseloigro. l.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

V usnjarni KAROL POLLAK, KRANJ, se proda:

Rider enoiliaderski kondenzacijski parni stroj od 55 HP še popolnoma novo ohranjen s **parnim kotlom** katerega kurilna ploskva meri **26 m² in ima 8½ atmosfer** pritiska. Ogleda se ta stroj lahko v tovarni v Kranju, kjer se izve tudi za prodajno ceno.

URADNIKA,

zmožnega češkega in slovenskega jezika, z nekolikoletno bančno prakso na likvidaturi in pri deviznih poslih sprejme

Češka industrijalna in gospodarska banka, podružnica v **Ljubljani.**

Lastnoročne ponudbe s curriculum vitae, navedbo zahtev in referenc na ravnateljstvo.

Dipl. inž. KARL OROSZY
PIPSI OROSZY roj. KLINAR
POROČENA
Aplerbeck pri Dortmundu Ljubljana
21. novembra 1923

Šoferji in monterji

z dobrimi referencami in z daljšo prakso dobe nameščenje pri poštnih autogaražah Direkcije pošte i telegrafa u Splitu po pogojih, ki se domenijo. — Ponudbe pismene ali ustmene naj se pošljejo na „Tehnično pisarno Direkcije pošte i telegrafa" u Splitu, Dalmacija.

✝

Krajni šolski svet na Vrhniki naznanja tužnim srcem, da je premimil za večno 21. novembra ob pol 21. uri vpokojeni nadučitelj, gospod

Karel Matajec.

Pogreb se vrši v petek, dne 23. novembra ob 15. uri iz šolskega poslopja.

Na Vrhniki, 22. novembra 1923.

Predsednik.

✝

Potrti globoke žalosti naznanjamo prežalostno vest, da je naša iskrenoljubljena soproga, nepozabna mati, sestra, teta in svakinja, gospa

Nely Schumi
roj. grofica Lichtenberg

v sredo, dne 21. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice se bo vršil v petek, dne 23. t. m. ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta št. 5, na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 21. novembra 1923.

Rihard Schumi, rač. svetnik, soprog.
Edita, Nely, Viktor in **Alice,** otroci.
Vsi ostali sorodniki.

Rokovo oglje
nudi najceneje
H. Skala - Ljubljana
Mirje št. 4 1139

Pisalni stroji, potrebščine
mehanična delavnica
(posrvljalnica)
L. BARAGA, Ljubljana.
Šelenburgova ulica 6-I.

POZOR!
Galoše se popravljajo.
Parna vulkanizacija gumija
P. Škafar,
Ljubljana, Rimska cesta 11

Oblast. avt. civ. inž.
A. ŠTEBI
tehn. pisarna, Ljubljana, Dunajska cesta 1 a (v palači Ljubljanske Kreditne banke).
Projektira električne centrale, posvetuje občine in privatnike ter daje strokovna mnenja.
11359

Za Miklavža!
Velika izbira bonbonov, čokolade, keksov, testa od najpreprostejših vrst do najfinejših specijalitet
NA DEBELO NA DEBELO
Josip Vitek,
Ljubljana, Krekov trg 8
(zraven Mestnega doma)
12201

Werthеim-blagajne
za vzidanje, vloma in ognjevarne, v vsakem stanovanju oziroma prostoru z majhnimi stroški **nevidno** namestljive, v 6 različnih velikostih dobavlja in popis s cenikom brezplačno razpošilja **Ljubljanska komercijalna družba, Ljubljana,** Blewelsova cesta št. 18.
Provizijski zastopniki naj se javijo!

Novo! AMOR Novo!
Modrilo (plavilo) v platnenih mošnjičkih.
Porablja ga vse gospodinje.
Dobiva se povsod!
Prva Jugoslovan. industrija plavila s platnenim kolčkom Subotica, Tolstojeva ul. 11. Telefon 690.

Odon Koutny
specijalna trgovina z orodjem, strojit in tehničnimi potrebščinami
naznanja vljudno, da se je preselila na
Aleksandrovo cesto 7
(vogal Beethovnove ulice)
ter prosi svoje cenjene odjemalce za nadaljno naklonjenost.

Ustanovljena 1869
Tvrdka
R. Miklauc
Ustanovljena 1869
Ljubljana, Lingarjeva - Hedena ulica in Pred Škofijo
priporoča svojo bogato zalogo
v moškem blagu
kakor suknu, ševjotu za površnike in raglane, kamgarnu za obleke in modne hlače, double štofu za zimske suknjiče in površnike.
Solidna postrežba!
Zmerne cene!

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 28 besed Din 5·—; vsaka nadaljnja beseda 50 para, z davščino vred

Prodam

Vagon korenja
naprodaj. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 12.348

Sladko seno
prve in druge košnje naprodaj. — Poizve se v kavarni »Jadran«, Ljubljana. 12.323

Biljard
in vse zraven spadajoče stvari po nizki ceni naprodaj. — Naslov: kavarna »Jadran«, Ljubljana. 12.322

Tovorni avto
(3 tone), malo rabljen, poceni naprodaj — Ponudbe pod »Skoro nov 12.309« na upravo »Slov. Naroda«.

»Wanderer«-avto,
trisedežni, v prvovrstnem stanju, moderno opremljen, se ugodno proda. — Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 12.370

Razmnoževalni aparat
»Opalograf« se ceno proda — Naslov pove uprava »Slov. Nar.«. 12.373

Šivalni stroj,
novo žensko kolo, harmonika »Lubas«, popolnoma nova, štirivrstna, triglasna, se radi odpotovanja takoj proda. — Ljubljana, Zaloška cesta 13, vrata 17/I. 12.385

Gumi,
dimenzije: 710—90, 760—90, 820—120, 880—120, 895—135, po najugodnejših cenah naprodaj. — Ponudbe pod »Ugodnost 12.311« na upravo »Slov. Naroda«.

Motorno kolo
znamke »(Opel«, popolnoma novo, 1¾ HP, zelo poceni naprodaj. — Ponudbe pod »Najceneje 12.308« na upravo »Slov. Naroda«.

Puch-avto, VIII.
zadnji model, najmodernejše opremljen, 38 HP, ceno proda. — Ponudbe pod »Nizka cena/12.310« na upravo »Slov. Nar.«.

Moško kolo,
prvovrstno, novo, naprodaj. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 12.381

Štirivaljčni stol,
sistema «Ganz«, kombiniran, v dobrem stanju, naprodaj. — Matjan, Fužine-Hrušica. 12.375

Službe

Službe išče šivilja
za žensko in moško delo. Gre tudi na dom. — Naslov pove uprava »Sl. Naroda«. 12.294

Dva vajenca
(kleparska in inštalacijska) se takoj sprejmeta pod jako ugodnimi pogoji in dobri hrani — v učenje pri R. Jakelj, Dravograd. 12.349

Iščem službo
sluge, inkasanta ali kaj sličnega. V slučaju potrebe položim lahko 50 tisoč kron kavcije. — Ponudbe pod Delo/12.379 na upravo »Slov. Nar.«.

Prodajalko-vezalko
išče Viktor Bajt nasl. Cvetličarna. 12.347

Učenca
s potrebno šolsko izobrazbo, kateri bi imel veselje do trgovine, povsem zdravega, poštenih staršev, sprejme takoj trgovska tvrdka J. Kušlan, Kranj (Slovenija). 12.306

Trgovski visokošolec
s strokovnim izpitom visoke šole za svetovno trgovino na Dunaju, išče primerne službe za takoj ali pozneje. — Ponudbe pod »20 let/12.358« na upravo »Slov. Naroda«.

Korespondent,
izvežbana, zanesljiva in samostojna pisarniška moč, zmožen slovenske in nemške korespondence, spreten stenograf in strojepisec, — se takoj sprejme. — Istotam se sprejme tudi KONTORISTINJA z daljšo prakso v trgovskih podjetjih. — Golob & Ko., tovarna kemičnih izdelkov, Vič. 12.359

Stanovanje,
obstoječe iz 1—2 sob, se išče za dve osebi v novi hiši ali vili; tudi v okolici. — Ponudbe pod »Privatni uradnik/12.319« na upravo »Slov. Nar.«.

Manjše stanovanje
ali večjo prazno sobo v Ljubljani išče miren zakonski par za takoj ali pozneje. — Ponudbe je poslati pod »Nagrada 12.372« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanje
dobi takoj, kdor kupi ali vzame v najem enonadstropno hišo; v njej je trgovina, sobe za pisarno, skladišče, konjski hlev in drugo. Vse takoj na razpolago. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 12.135

JUHAN

Nikomur ni več treba dan za dnevom čez prazno juho tožiti!
„Juhan" napravi za majhen denar juho okusno in redilno.

Stanovanja

Na stanovanje
in hrano se sprejmeta dva gospoda. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 12.336

Mlad zakonski par
išče meblovano sobo, eventualno se plača najemnina za par mesecev vnaprej. — Ponudbe pod Mirna stranka/12.305 na upravo »Slov. Nar.«.

Meblovano sobo
sredi mesta išče za 1. december soliden gospod. — Ponudbe pod »1. december/12.355« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanje preslikam
brezplačno dotičnemu, kdor mi preskrbi primeren prostor za delavnico proti najemnini, v sredini mesta. — Lahko tudi na dvorišču. — Ponudbe pod »Brezplačno 12.377« na upravo »Slov. Nar.«.

Kupim

Blagajna,
srednjevelika, se kupi. — Ponudbe je poslati na: Milave in drug, Miklošičeva cesta 28, Ljubljana. 12.356

Surove kože
vseh vrst kupuje po najvišjih cenah — Maschke & Komp., Glinška ulica št. 27, Pot v Rožno dolino. 12.288

Polhove kože
in vseh drugih divjačin kupuje skozi celo leto trgovina z usnjem D. Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica. 11.697

Nepremičnine

Prvovrstno njivo
v bližini Štepanjske cerkve prodam. — Vprašanja pod »Njiva/12.374« na upravo »Slov. Nar.«.

Hiša v Ljubljani,
tudi na periferiji mesta ali okolici, s prostim stanovanjem, se takoj kupi. — Ponudbe je prijaviti Društvu hišnih posestnikov, Sodna ulica 4, ali pa ustmeno od 4. do 6. ure. 12.331

Posojila

10.000 Din posojila
iščem za dobo treh mesecev proti 30 % obrestim. Jamstvo na zemljišče. — Pismene ponudbe pod »Posojilo/12.378« na upravo »Slov. Naroda«.

Razno

Ažuriranje,
tudi v barvah, in plisiranje se sprejme v delo. — Breg št. 2/II. 12.033

Ribje olje,
zajamčeno pristno, najboljše norveške znamke, dospelo. — Lekarna Bakarčič, Karlovska cesta št. 2. — Direktni import iz Kristijanije! 11.834

Specijalna zaloga zimskega blaga
double, palmerston, flauš, ter izgotovljenih zimskih raglanov, ulstrov in vsakovrstnih oblek. — Drago Schwab, Ljubljana, Dvorni trg 3. 11.982

Okraske in svečke za božično drevo,
letos krasna izbira, na debelo in drobno najceneje priporoča *L. Pevalek, Ljubljana, Židovska ulica.* 12.280

Jaslice,
BOŽIČNE IN NOVOLETNE RAZGLEDNICE, velika krasna izbira, na debelo in drobno najceneje priporoča — *L. Pevalek, Ljubljana, Židovska ulica.* 12.281

Svarilo!
Svari se pred nakupom ukradene zlate damske ure z monogramom J. P. V slučaju izsledite prosim naj se naznani proti nagradi upravništvu »Slov. Naroda«. 12.326

Osmošolec,
kateremu je vsled rodbinskih razmer onemogočena vsaka pomoč, — prosi vljudno dobrosrčno damo ali gospoda za podporo. — Ponudbe sprejema uprava »Slov. Nar.« pod Marljiv dijak/12.380.

„Vesna" Brata Pohlin i. dr.
tvornica
vlasnic, kljukic, rinčic za čevlje, kovinastih gumbov i. t. d.
Ljubljana I, poštni predal 126 sprejema vsa naročila, ki se takoj in v vsaki množini izvršujejo. Zahtevajte vzorce in cenik. Pri večjih naročilih popust. 6865

Halo!
Predno kupiš, oglej si izložbe pri
A. Šinkovic nasl. K. Soss
Prodaja do konca meseca z
10-20 % popusta.

OBTAVA
Ravnateljstvo za Slovenijo in Dalmacijo zav. družbe na življenje
„Feniks"
se je preselilo v nove poslovne prostore v palačo
„POKOJNINSKEGA ZAVODA" na ALEKSANDROVI CESTI.

Pri tej priliki ponovno naviljudneje pozivamo vse p. n. zavarovance, ki posedujejo police življenskih zavarovalnih družb:

Allianz, Atlas, I. allgemeiner Beamtenverein, Gisela-Verein, Janus, Universale, Wiener Städtische Versicherungsanstalt (vse na Dunaju) in Erste Militärdienst-Versicherungsanstalt v Budimpešti,

da predložijo v najkrajšem času svoje zavarovalne police v svrho oznake, da je iste našn družba prevzela in da se jim bodo zavarovane glavnice svoječasno v celoti izplačale v jugoslovanskih kronah.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.